
OSILNIŠKA DOLINA

Številka 14, december 1998

Prazniki so pred vrati

Bliža se najlepši čas v letu, božični in novoletni prazniki. Morda bodo ponekod obudili stare navade kot npr. božični kres. Lani so ga za Novo leto prižgali na otočku v Bosljivi Loki, morda ga bodo letos tudi kje drugje.

Svetloba iz teme je zažarela s prihodom krščanstva. Običaj, ki se je ohranil v preteklih stoletjih tudi v naših krajih, je bil zažiganje drevesnega panja. Ta šega je dandanes skoraj izginila. J. V. Valvasor, ki je prvi poročal o tem, je zapisal: »V Slovenski Istri imajo kmetje to razvado, da prinese na sveti večer vsak gospodar domov velik lesen štor, ki se v kranjskem jeziku imenuje panj, in ga vrže na ogenj. V Istri imajo namreč po sobah ognjišča in nič peči. Štor, ki so ga dali na ognjišče, puste, da počasi tli. V Beli Krajini so panj imenovali »badnjak«.

Šega je bila razširjena do druge polovice 19. stoletja po vsem južnem, jugovzhodnem in jugozahodnem ozemlju, torej verjetno tudi v naši dolini. Konec 18. stoletja so pričeli ta običaj opuščati, saj so se tudi kmečke hiše spremenile in v njih ni bilo več ognjišč, na katerih bi lahko kurili velike panje. Svoje dni pa je tudi veljalo železno pravilo, da mora vsa družina prazne oblečena sedeti okoli panja, večerjati jedi, ki jih je določalo staro pravilo in se zabavati, kakor je bila od nekdanjih navada.

Tudi drugod v Evropi so kurili kresove ob zimskem kresu. To se je ujemalo z vero, da je treba oslabelemu soncu pomagati. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so še tu in tam v Podjuni še goreli božični kresovi. Danes pa so skoraj izginili.

Lepo bi bilo, da bi to staro navado prižiganja kresov za Božič obudili. Morda se bodo v svetu katere od osilniških vaških skupnosti letos tega spomnili in se morda pred ali po polnočnici ogreli in pokramljali pri kresu. Bilo bi lepo.

Seveda se praznikov najbolj vesele otroci, saj je to čas počitnic in daril. Prinese jih Miklavž pa Božiček in morda tudi dedek Mraz.

Tako kot vsako leto bo tudi letos občina obdarovala najmlajše pa tudi najstarejše. Čeprav darila ne bodo bogata, pa je to lepa gesta, ki jo negujejo le malokje. Prav prijetno je bilo videti najmlajše Osilničane, ko so se po visokem snegu, ki ga je prinesel Miklavž, z darili v rokah napotili na Sela. Tam jih je prestregla

»mami županja« in jih pogostila s sokom in torto. Kako so žareli mali obrazi!

Občina je letos za vsa gospodinjstva nabavila koledarje. Po gospodinjstvih jih bodo razdelili člani svetov vaških skupnosti. Koledarje je izdal sklad za pomoč otrok obolelim za rakom in krvnimi boleznimi, izkupiček pa je namenjen gradnji pediatrične bolnišnice v Ljubljani.

In kako bomo v naši dolini dočakali iztekajoče se leto, ki je zadnje pred vstopom v novo stoletje?

Nekateri doma, drugi pri sosedih, tretji morda v lokalih. Kjerkoli že boste, imejte se lepo, uživajte v družbi svojih najdražjih in prijateljev. Poveselite se, naplešite in tudi odpočijte. Prvega januarja bomo stopili v leto 1999, zadnje v tem tisočletju in ponovno nas bo čakalo veliko napornega dela.

Člani Civilnega gibanja za Osilniško dolino vam želimo vesele in srečne božične praznike, veliko zdravja v prihajajočem letu in veliko uspehov naši mali, a najlepši občini v Sloveniji.

K. Š.

Pogled na zasneženo Loško steno, ki je poleg Kolpe simbol Osilniške doline. Bralcem pa bi se radi tokrat opravičili zaradi slabih fotografij v prejšnjem časopisu, ki so nastale zaradi tehnične napake.

Obnova naših sadovnjakov

V okviru projekta Celostni razvoj podeželja in obnova vasi (CRPOV) ob strokovnem sodelovanju Kmetijske svetovalne službe, je naša občina novembra organizirala pomoč pri obnovi sadovnjakov v vaseh. Vsem zainteresiranim občanom, in teh je bilo zelo veliko, je ponudila brezplačno 10 drevesc po izbiri. Možen pa je bil tudi dodaten nakup. Za sajenje smo dobili tudi natančen opis iz sadne drevesnice.

Občani so tako posadili 540 jablan, 340 hrušk in 70 orehov. Veselimo se cvetja in plodov v naših vrtovih.

O. L.

Ob pravem času smo izbrali pravo pot

Člani SKD so 13. novembra pripravili v Osilnici predvolilni zbor, ki se ga je udeležila skoraj tretjina prebivalcev, šolska dvorana pa je bila zapolnjena skoraj do zadnjega kotička.

Sestanek je vodil Jože Janež, predsednik SKD Osilnice, ki je uvodoma poudaril, da so bili Krščanski demokrati tisti, ki so v takratni krajevni skupnosti razumeli, kaj pomeni imeti svojo občino, ki je bila Osilničanom ponujena. Kljub prvemu negativnemu izidu referenduma za samostojno občino se je ponudila možnost za njeno ustanovitev v Državnem zboru. SKD je nastopila na volitvah, na njeni listi so kandidirali tudi nečlani. Izvoljen je bil župan in pet članov občinskega sveta.

»Ob pravem času smo izbrali pravo pot,« je dejal g. Janež. »Danes je pred nami ista odločitev. Kandidati so ljudje, ki so pripravljene delati, so naši, glasujemo zanje, da nam bo v prihodnje bolje.«

Anton Kovač, edini kandidat za župana na tokratnih volitvah, je nato povzel besedo. »Ko je nastajala občina,« je dejal »smo imeli veliko težav. Vendar so se v tistih časih pričela tkati prijateljstva, ki so jih sprožili člani Civilnega gibanja, ljudje, ki so nekdaj živeli v dolini, iz nje odšli, vendar jim ni vseeno, kaj se danes dogaja z Osilniško dolino. Pomagali so ustvariti drugačno razpoloženje, ki se nam danes zdi normalno.

Stvari, ki so se kopičile desetletja – nereševanje komunalnih, socialnih, zdravstvenih in drugih infrastrukturnih problemov, predvsem pa nobene zaposlitvene možnosti v domačem kraju – so tu puščale ostarele ljudi, ki ne morejo obdelovati zemlje, mlajši pa še vedno odhajajo. Zato smo v novi občini poskušali urediti najprej infrastrukturo tako, kot je normalna v drugih sredinah že desetletja. Potrebno je bilo veliko dela, da smo dosegli rezultate. Vse, kar smo si zastavili v programu pred štirimi leti, smo uresničili, razen ceste, ki pa je velik zalogaj. Zahvaljujem se občinskim svetnikom in občinski upravi, ki so mi pomagali, da smo skupaj

izpeljali zastavljene naloge. Nekateri svetniki se sploh niso udeleževali sej, vendar sta mi čvrsto stala ob strani predsednik občinskega sveta Mladen Žagar in Nedeljko Poje. Čeprav ni bil član občinskega sveta, mi je bil Jože Janež v veliko oporo. Podporo pa sem imel tudi v vas, občanah,« je poudaril župan, »ki ste mi velikokrat pomagali.

Iščemo možnosti za nadgradnjo tega dela, da bi ljudje, ki živijo tu, dobili delo. Vendar, potrebujemo izobražene ljudi, ki se bodo sposobni spoprijeti z drugimi, s strokovnjaki, ki bodo prihajali v našo dolino, ali tistimi izven nje. Pripraviti moramo delovna mesta, ki ne bodo le kmetovanje.

V preteklih štirih letih nismo obremenjevali občanov z nikakršnimi prispevki, saj smo vedeli, da je bil človek v naši dolini predolgo zastavljen in je veliko izgubil. Vendar se bodo v prihodnje nekatere stvari morale spremeniti. Če bomo želeli kaj narediti, bo potrebno tudi nekaj prispevati.

Pripraviti bo potrebno projekte, ki bodo to dolino popeljali iz zaostalosti. V okviru CRPOV je možen projekt Po poteh kulturne dediščine, za katerega je država pripravljena nameniti kar nekaj sredstev, Evropska unija prav tako nudi sredstva za takšne in podobne projekte. Pripravljamo projekt Osilnica ob Kolpi. Vsaka vas ima v okviru teh projektov možnost za: podjetništvo, malo obrt, gostinstvo in turizem itd.

Eden od projektov je tudi regijski park. Naš prostor se zarašča, potrebno ga urediti, da bo prijazen tistim, ki bodo prihajali v dolino. Tu vidim možnost za posel, pohiteti moramo, da bomo pred drugimi. Verjamem v ta načrt in verjamem, da ga bomo skupaj uresničili.

Predvolilni zbor je gospod Janež zaključil z majhno zakusko, nekateri sodelujoči pa tudi z nogometom pozno v noč.

Šolska dvorana je bila na shodu, ki ga je organizirala pred volitvami SKD polna skoraj do zadnjega kotička.

Izvolili smo nove organe

Na dan volitev, 22. novembra, nas je bogato obdaril sneg, kar je morda dobro znamenje za našo malo občino, za drugi mandat župana in svetnikov.

Volitve, ki so trajale ves dan, so se končale ob 19. uri. Potem se je pričelo štetje glasov. Volitev se je udeležilo 246 občanov ali 73,43 odstotka tistih, ki imajo volilno pravico. In kakšni so bili rezultati? Za župana smo imeli le enega kandidata, bivšega in sedanjega župana, Antona Kovača, ki je dobil 220 glasov ali 100 odstotkov (saj je bilo 26 glasovnic neveljavnih). Podprla ga je in seveda njegov program, torej večina volivcev, kar obenem pomeni, da so volivci ocenili tudi njegovo delo v preteklem obdobju kot dobro. Obenem pa to seveda pomeni, da mu zaupajo in verjamejo v program, ki ga je župan predstavil za naslednja štiri leta.

Za občinske svetnike je kandidiralo 17 občanov različnih strank. Izvoljeni so bili: Jožef Štimec, Nedeljko Poje, Zdravko Osvald, Anamarija Štimec, Franci Miklič, Anton Volf, in Mladen Žagar.

Volitve v Osilnici. Po novem prehaja reševanje razvojnih in socialnih vprašanja na nivo lokalne samouprave oziroma občin. To pa zahteva menedžerske sposobnosti in sposobnosti iskanja novih finančnih virov, ki jih prinaša tržno gospodarska in tudi poznavanje možnosti tujih vlaganj. Županu Antonu Kovaču (na fotografiji), ki je dobil polno podporo občanov, menedžerskih sposobnosti ne manjka.

Prvič smo tokrat volili tudi člane štirih vaških svetov. Izvoljeni so bili vsi predlagani kandidati. V vaški skupnosti Osilnica so bili izvoljeni Ana Štimec, Jože Janež (predsednik) in Josip

Osvald. V vaški skupnosti Papeži so bili izvoljeni Jožef Abramovič, Jože Štampelj (predsednik) in Evgen Turk. V svetu vaške skupnosti Podvrh – Padovo bodo naslednja štiri leta Josip Loknar, Janez Štimec (predsednik)

in Gabrijel Klepec. V Bosljivi Loki, Ložcu, Grintovcu in Ribjeku so izvolili Anamarijo Štimec, Željka Knausa in Anico Rugole (predsednica).

Letos smo prvič volili člane svetov vaških skupnosti. Le-ti naj bi bili tisti, ki bi iz svojih sredin prenašali želje in potrebe krajanov, ki naj bi jih nato občinski svet in župan v skladu z možnostmi skušali uresničiti.

Vsem izvoljenim svetnikom, članom svetov vaških skupnosti, posebno pa še županu, čestitamo in jim želimo, da bi v naslednjih štirih letih uspešno in složno izpeljali vse zastavljene programe.

Volitve v Bosljivi Loki

Premaknjeni obcestni napisi

Na predvolilnem zboru sta Drago Štimec iz Grintovca in Drago Kovač iz Osilnice protestirala, ker so pri njihovi hišah obcestne napise za Grintovec in Osilnico pomaknili bliže naseljem in sta tako njihovi hiši ostali pravzaprav v praznem prostoru.

To se je zgodilo pravzaprav še mnogim prebivalcem po Sloveniji, ko je bil sprejet nov prometni zakon. Ta omejuje hitrost v naseljih na 50 kilometrov na uro. Ker vsaka hiša še ni naselje, so v mnogih vaseh in mestih (tudi npr. v Novem mestu) premaknili obcestne napise bližje strnjanim naseljem, da voznikom motornih vozil ni potrebno prav ob vsaki hiši voziti le 50 kilometrov na uro.

Seveda pa obcestnih napisov ni prestavila občina, temveč za to pristojne službe, ki jih je pooblastilo Ministrstvo za promet in zveze. Čeprav hiši Draga Štimca in Draga Kovača nimata več obcestne table, pa seveda še vedno spadata pod Grintovec oziroma Osilnico.

Regijski park

Vrsto let se v Sloveniji krešejo mnenja o tem, ali je potrebno neko območje razglasiti za naravni park ali ne. Med območji, ki so bila predlagana za regijski park, je tudi osilniško. Naj postane občina park ali ne? Omogoča park delo in preživetje prebivalcem?

V Sloveniji pa tudi v Osilnici se radi pohvalimo z dokaj neokrnjeno naravo, s številnimi redkimi rastlinami, pticami in živalmi, ki prebivajo v dolini oziroma po hribih. Težko sicer prideš do teh redkih rastlin, ptic ali živali, saj je večina doline zaraščena in brez poti, ki bi vodile do opazovalnic, kjer bi te redke živali in rastline lahko občudovali. Kaj vse bi dali Evropejci, da bi imeli tako neokrnjeno naravo, kot jo imamo, posebno še mi v Osilnici.

Marsikdo, ki pride prvič v dolino, pa tudi drugič, petič ali desetič, pravi, da imamo raj na zemlji. Bistra reka Kolpa, zrak, ki ga ne onesnažujejo tovarniški dimniki, neokrnjena narava, mir in samota, pomenijo vsakemu meščanu po vsakodnevem stresnem delu počitek, ki si ga globoko v srcu vedno želi.

In prav to navdušenje turistov nad lepotami naše doline bi morali izkoristiti, čeprav mnogi občani menijo, da dolina ni raj na zemlji, posebno ne v zimskih mesecih. Seveda pa je težko ocenjevati okolje, v katerem vedno živiš, s tistim, v katerem živijo drugi.

V Sloveniji imamo sedaj zavarovanega (kot naravni park) le 8 odstotkov ozemlja, v Nemčiji ga imajo petkrat več. Tako capljamo kot na marsikaterem drugem področju tudi pri naravnih parkih na repu evropskih držav.

V prihodnosti je predvidenih v Sloveniji pet regijskih parkov. Ustanovljena sta dva, Triglavski narodni park in regijski Škocjanske jame. Prihodnje leto naj bi se jim pridružil Snežnik, nato pa še regijski parki Kočevje – Kolpa, Pohorje ter Karavanško Kamniški Savinjski regijski park.

Regijski park pa pomeni nekaj drugega kot narodni park. V regijskem parku je predviden poleg naravnih posebnosti tudi sovpliv človeka. Ljudem naj bi država pomagala in spodbujala trajnostni razvoj. Tako lokalno prebivalstvo ne bi bilo omejeno v svojih razvojnih hotenjih, pač pa usmerjano v dolgoročno kakovostnejše življenje.

V Ministrstvu za okolje intenzivno pripravljajo zakon o varstvu narave, ki naj bi že v kratkem prišel v parlament. Po njegovem sprejemu bodo lahko razglasili Snežnik za regijski park in se potegovali za sredstva evropskih fondov za razvoj tega območja. Njegova zdrava prihodnost se kaže predvsem v spodbujanju biokmetijstva in ekološkega turizma, ki naj bi bila tudi v bodoče ena od oblik bodočega razvoja slovenskega kmetijstva.

Turizem bo v naslednjem stoletju ena največjih industrij na svetu. Kot napovedujejo poznavalci, bodo ljudje potovali predvsem v kraje, ki so drugačni, posebni. S tem se tudi Sloveniji - seveda pa še posebej osilniški dolini - odpirajo številne možnosti. Mnogi turisti bi radi obiskali naše gozdove, si ogledali rastline in živali, ki so marsikje že izginile, se spustili po Kolpi, si ogledali številne jame, ki jih v dolini ne manjka, ali se povzpeli na Loško ali kako drugo steno. In če bi jim pri tem ponudili šilce domačega, divjačinsko salamo ali klobaso, pa še kaj drugega, kar lahko pridelamo v dolini, bi se zadovoljni turisti radi vračali ali vsaj ponesli glas o kakovostni ponudbi po svetu.

V pripravo regijskega parka Snežnik, ki intenzivno vključuje lokalno prebivalstvo, so se vključili s svetovanjem tudi nizozemski strokovnjaki. Financira jih v celoti nizozemska vlada. Idrijčani, Cerkljani in Logatčani se vključujejo v mednarodni projekt Pot naravne in kulturne dediščine. Pri tem jim pomagajo Britanci. Cilj projekta je povezati in svetovnemu turističnemu trgu predstaviti turistično ponudbo na podeželju. Britanci bodo poskrbeli za šolanje ljudi, ki naj bi usklajevali uresničevanje projekta. Izdelati nameravajo sistem trženja podeželja, njegovih naravnih in kulturnih vrednot.

Britanci so prebivalce opozorili, da je malo podjetništvo v svetu nosilec kar 80 odstotkov turističnega razvoja. Slovensko podeželje jih je očaralo in se jim zdi kot ustvarjeno za turizem pod geslom: »Vaše vsakdanje življenje je za nekoga drugega avantura.« Cenijo prizadevanja, da bi na podeželju ohranili tradicionalne dejavnosti, kot je npr. v Idriji čipkarstvo.

Opozorili pa so, da projekt, ki ga pripravljajo skupaj s kmetijskim ministrstvom, ni čarobna paličica. Izkušnje kažejo, da bo prinesel dobiček le okoljem, kjer so doma srčni in delovni ljudje z izrazitim občutkom pripadnosti svojemu okolju.

Po Delu

Kraške jame pri nas

Član Društva za raziskovanje jam iz Ribnice in veliki ljubitelj narave Della Schiava A. Tedi iz Kočevja je dal za naš časopis zanimive zapiske o raziskovanju in odkrivanju kraških jam v naših krajih.

V juniju 1993, pravi, smo orgnaizirali tridnevno ogledno in raziskovalno akcijo na območju med Dragarji, Cerkom in Riglom. K sodelovanju smo povabili jamarje iz Novega mesta. Našli in izmerili smo šest kraških objektov. Prvo jama smo poimenovali po edini udeleženci v ekipi: brezno Tanja. Vhod je skoraj okrogle oblike in meri 4 metre, globoko pa je 33,8 metra.

Naslednje, ki smo ga našli, je globoko 11 metrov, nato pa se spremeni v jama, ki doseže maksimalno globino 12,5 metra, dolga pa je 20 metrov. V njej je bilo tisti čas kar mrz, zato tudi primerno ime: Ledene note. Note zato, ker se je dalo igrati po kapnikih. Naslednja dva objekta sodita bolj v sorto vrtač, ker pa spominjata in kažeta nekdanjo obliko jame ali brezna, smo ju vseeno uvrstili v kataster jam. Bezgarska jama ima višinsko razliko 11,6 metra, horizontalne dolžine pa 18 metrov. Bezgarska jama 2 pa je globoka 5,3 metre, dolga pa 15 metrov. Jamama smo dali ime po Bezgarski planini.

Zadnji dan pred odhodom domov pa smo skoraj ob cesti našli vhod v vodoravno jama, ki meri 3 x 1 meter in se po 8,7 metra globokem breznu spusti v jama, ki je dolga 91,5 metra. Vhodno brezno je zelo krušljivo in nevarno, na sredini in na koncu pa sta še brezni, globoki 5 metrov in 22,5 metra. Temu tipu jame pravimo tudi meander, to pa zato, ker ima ozke in visoke rove. V jami sta možni še dve nadaljevanji, vendar s trdim delom macole. Jama se nahaja na območju Borovške gore, njenega odkritja pa smo bili vsi veseli.

Avgusta smo ponovno obiskali ta teren, raziskali smo pet novih jam. Prvi se imenujeta Seba 1 in 2, po našem članu, ki ju je našel. Obe ležita pod cesto, vhoda sta 30 metrov narazen in sta bili nekdanj ena jama, ki jo je na dveh, treh, delih verjetno prerezal večji udor terena. Vhoda sta namreč ob robu zelo velike vrtače, v kateri so še manjše vrtače. V eni izmed takih se nahajata dva vhoda v jama Seba 1. Prvi vhod, nas pripelje v veliko dvorano, ki ima obliko romba, zapira pa ga skoraj do dveh tretjin zloženo kamenje in les kot kak obrambni zid. V jami je možnost nadaljevanja. Drugi vhod pa nas pelje po rovih do notranjega brezna, ki je globok 18,5 metra. V tej jami so na stropu štirje kamini, ki jih

prej nismo omenjali. Višinska razlika jame je 20 metrov, horizontalna dolžina pa je 35,5 metra.

Seba 2 ima le dva metra višinske razlike in je dolga 22,5 metra. Sestavljena je iz dveh širokih dvoran, ki so med sabo in vrtačo povezane s kratkimi rovi. Maksimalna višina dvoran je 1,4 metra, površina pa 56 m².

Naslednji jami smo dali ime Zgubljen. Globoka je 8 metrov, dolga pa 7. V stranskem delu sta v tleh še dve brezenci, vendar se zaradi ozkih prehodov ne da vanju.

Deseta jama oziroma brezno na tem območju ni nič posebnega, razen njenega imena. Globoka je 10,5 metra, dolga 8 metrov, tla pa so strma, da smo potrebovali plezalno opremo. Dali smo ji ime Brezno po medvedjem dreku.

Zadnja v tem vikendu, pa verjetno vsem poznana, je bila Jama v Taborski steni. Glavnina jame, ki si jo ogledajo različni obiskovalci, je ravna, le na desni strani, v bližini vhoda, se na višini 3,5 metra prične kamin z rovom. Znana je iz NOB, pa tudi zid pri Sebi 1 je verjetno iz takratnega obdobja. (nadaljevanje prihodnjič)

Della Schiava A. Tedi

Križev pot Slovencev

Septembra je bila v Pokrajinskem muzeju v Kočevju predstavljena knjižica Križev pot Slovencev, Kočevski Rog 1998, v kateri je predstavljena stvaritev akademskega kiparja Osilničana, Staneta Jarma.

V knjižici, ki je izšla v nakladi 10.000 izvodov, je s sliko, besedo in pesmimi Sonje Ofak predstavljena stvaritev kiparja Staneta Jarma, ki je izdelal 15 nekaj metrov velikih skulptur Križevega pota. Postavili so jih ob cesti od Željna do jame pod Krenom.

Za postavitve križevega pota se je, je povedal Stane Jarm, odločil, ker po krivičnem molku o pobitih v Rogu v demokraciji ni bilo nič narejenega. Za ureditev tega množičnega povojnega grobišča je pričakoval dogovor celotnega naroda, ker o pobojih, o katerih je slišal kot štirinajstletnik, niso trpele le žrtve, ampak tudi rablji. Zato je letos ponudil svojo zamisel, ki je v njem zorela dolga desetletja in za katero upa, da ni bila zaman.

Simona Fajfar

Januarja nova samopostrežba

Januarja bo Ana Rugole iz Bosljive Loke odprla novo samopostrežno trgovino. Dosedanja, klasična, je namreč postala premajhna za vse kupce in veliko zalogo različnih artiklov, med katerimi lahko izbirate v Anini trgovini.

Ana Rugole je odprla trgovino leta 1988. Skromno zalogo, večinoma živil, je zaradi povpraševanja pričela hitro širiti in danes dobite v njeni trgovini skoraj vse in je bolj založena kot marsikatera manjša samopostrežba v velikih mestih. Poleg osnovnih živil lahko izbirate med različnimi vrstami kruha pa tudi peciva in mesa.

Seveda pa Ana ne zmore vsega sama. V nabavo navadno hodi mož Anton, ki vedno najde lepo zelenjavo in sadje, pa še po zmernih cenah. Spomladi lahko kupimo v Anini trgovini vse vrste semen in sadike, gnojila, orodje. Skratka, trgovina, v kateri dobimo vse.

Letos je pričel v trgovini delati tudi najstarejši sin Toni, ki je končal komercialno šolo. Mlajši, Marko ki rajši prime za lopato ali sede na traktor, se uči za kuharja.

Letos so pričeli v Anini trgovini prodajati tudi gradbeni material. Za njegovo nabavo in prodajo skrbi Anton Rugole. Ni mu težko skočiti v Kočevje, Ribnico ali Ljubljano in za kupca takoj pripeljati zeleno blago. Ne le v trgovino, tudi na dom ga pripelje.

Ana je seveda tista, ki »podpira tri vogale« v trgovini. »Marsikdo je že prišel pozno, ko sem bila že v postelji. Pa mi ni bilo težko vstati in mu dati, kar je potreboval,« pravi. Če česa, kar kupci iščejo, v trgovini trenutno nima, blago takoj naroči in kupec lahko zeleno dobi že v dnevno ali dve.

Letos so se Rugoletovi pogumno lotili povečanja trgovine. Ana se veseli nove pridobitve, saj bo njej in njeni družini omogočila lažje delo, kupcem pa večjo izbiro in lažje gibanje v večjih prostorih. Čeprav jo, tako kot vsakogar, ki najame kredit, nekoliko stiska pri srcu, pogumno načrtuje naprej.

Vendar o tem kdaj drugič. Tisti, ki kupujemo v Anini trgovini, se skupaj z njo veselimo nove pridobitve, ki se bo lepo vklopila v okolico.

Bosljiva Loka se v zadnjem času razvija. Poleg nove samopostrežne trgovine bodo prve goste verjetno prihodnje leto sprejeli v Gabričevi prenovljeni hiši. Ob njej so jeseni Žagarjevi iz Kočevja zakoličili novo hišo. Kot kaže bo tako Bosljiva Loka, ki je z otočkom, prenovljeno cesto in urejenimi hišami, postala ena največjih in najlepših vasi v dolini.

K. Š.

Ana Rugole pred novim delom trgovine, ki jo bodo, skupaj s prenovljenim starim delom, januarja spremenili v samopostrežbo.

Naš znanec - Krajčk' Pilok

Vsak človek je po svoje zanimiv, le pogledati ga je treba s prave strani. Nekateri se nam vtisnejo globoko v spomin, druge poznamo bolj površno. Danes, ko nam mediji kar vsiljujejo razne mistre in misice, pa športnike, politike in ne vem še kaj, pozabljajo pa na znanstvenike, umetnike, humaniste in tiste naše preproste ljudi, ki bi si marsikdaj zaslužili, da pridejo na prve strani. In o takšnih bi radi pisali, saj so bili naša posebnost in tudi osebnosti.

V mladosti se mi je vtisnil v spomin človek, ki je živel nekje na obrobju našega dogajanja, človek, ki je bil nekaterim zaradi svoje hibe v posmeh, čeprav je bil prava dobričina, kakor se ga spomnim. To je bil naš Krajčk' Ivok ali kratko Pilok, drugega imena nismo niti poznali. Doma je bil iz Zakrajca, odmaknjene vasi, iz revne družine, ki ni mogla preživljati številnih otrok. Družina ni bila samo revna, temveč jo je pestila še dedna bolezen - kostna tuberkuloza, ki je prizadela tudi našega Piloka. Zdoma je šel za vaškega pastirja v vas Hrvatsko. Vasi so imele v preteklosti vaške pastirje, ki so jih plačevale domačije po številu glav živine na paši. Tako je Pilok pasel krave in jedel po hišah različno dolgo, odvisno od števila glav živine. Spal je po senikih in štalah, redko v hiši, danes tu in jutri drugje. Ko ni bil na paši, ob nedeljah in

praznikov, je prišel v Osilnico na kozarček ali pa se ustavil pri kakšni hiši in dobil v bogajme. Ni prosil, ljudje so mu dali kar sami. Po navadi se je usedel v veži, ker ni imel navade stopiti v kuhinjo ali hišo (v mestu temu rečemo dnevno sobo). Nekoliko je poklepetal z domačimi in včasih po svoje pripomnil "bejste no, bejste". Srknil je kakšen kozarček, včasih tudi zadremal, posebno pozimi ali ko je deževalo. In sključen, opirajoč se na palico, ki jo je vedno imel s seboj, odšel prenočit na Hrvaško. Palica mu je tudi služila, da je odganjal nadležno, včasih kar vsiljivo otročad, ki mu je hotela vzeti štrlečo steklenico iz žepa. Palica in "flaša" sta bili njegovi stalni spremljevalki. Bil je pravi dobrovoljnej in zato se je okrog njega vedno zbirala otročad.

Jože Ožura

Turistične poti v dolini

Člani civilnega gibanja veliko razmišljamo o tem, kako ljudem v dolini omogočiti obstanek, to je zaposlitev in zaslužek.

Pred kratkim sem v delu brala, kako so krajanje občine Semič, ki tudi spada med manjše občine v Sloveniji, uredili učno pot od Lebenice do izvira Krupe. Pot si je zamislila ter jo skupaj z občino in zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine udeležila Semičanka, diplomirana biologinja. Semičani so postavili znake, kažipote ter pojasnjevalne table, ki govorijo o zanimivostih ob tej poti. Pot občani nenehno urejajo in dopolnjujejo. O njej pa so izdali tudi zloženko.

V naši dolini je nešteto takšnih zanimivosti, kot je zgoraj opisana. Na primer, pot do izvira Mirtoviškega potoka. O ureditvi poti na Loško steno je govora že več let, pa vendar je še ni. Mnogo je tudi drugih zanimivosti kot npr. kraške jame, ki jih je po pripovedovanju domačinov v dolini kar nekaj, npr. v Belici, nad Padovim itd. Zanimiva bi bila pot na Taborsko steno in še marsikam. Tudi drugega zanimivega je v naši dolini, kar bi si turisti z veseljem ogledali.

Ogled takšnih znamenitosti z vodičem (ki turistom lahko tudi proda npr. kakšen spominek, steklenico dobrega žganja ali kaj drugega), seveda ni zastoj. Turisti za takšen ogled odštejejo denar. In tu bi se gotovo našel zaslužek za nekaj ljudi.

Morda bi lahko bila prva naloga vaških odborov, ki so bili sedaj izvoljeni, najti vsebine, ki bi jih

lahko dali svojemu kraju. Ena od teh je prav gotovo ureditev poti in dostopov do naravnih znamenitosti v posameznih delih doline.

K. Š.

Zdravje in vitamini

Jana Malnar – Knap iz Sel ni le pesnica, ukvarja se z marsičem. Zbira npr. tudi stare recepte. Včasih, ko ljudje še niso poznali vsega, kar danes prodajajo v trgovinah, so izdelovali kolače iz tistega, kar so imeli pri roki. Kot pravi gospa Jana, so ji naslednji recept, ki bo marsikomu prišel prav tudi v današnjem času, stare tete.

Recept: bučno seme, sezamovo seme, arašide, orehe, lešnike, seme sončnice, suho grozdje, suhe fige, laneno seme, kuminovo seme, datelje, sladki janež zmeljemo, suhe fuige narežemo. Mleta semena in narezano suho sadje, vsakega po 2 žlici, pomešamo z 2 žlicama medu in naredimo kroglice, ki jih damo na hladno (danes v hladilnik). Kroglice so imenovali vitaminski kolački, saj si to ime nedvomno zaslužijo.

K. Š.

Sneg, ki je letos zapadel zgodaj, se je zaradi nizkih temperatur kar obdržal. Pticom je dobrodošla hrana, ki jo lahko najdejo v ptičjih hišicah.

Izdajatelj: Civilno gibanje za Osilniško dolino, Osilnica

Uredniški odbor: Olga Lenac, Jože Ožura, Mirjana Šerčer, Stane Jarm, Katja Štimac – odgovorna urednica

Priprava in tisk: Intergraf Kočevje

Časopis izhaja v nakladi 400 izvodov in ga dobe občani brezplačno

Žiro račun: 51300-621 11006/05 1320114-858250